

Skrzydłaci sąsiedzi

2014

Noga w tapecie
razem idziemy przez świat

Skrzydłaci sąsiedzi

Lubimy słuchać ich śpiewu i podpatrywać zachowanie, podziwiamy urodę i zaradność, cieszymy się ich obecnością. Jedne przylatują i odlatują, inne towarzyszą nam przez cały rok.

W centrum miasta większość stanowią ptaki, które na swoje siedliska wybierają nasze bloki i kamienice. Chronią się tu i odbywają lęgi jerzyki, wróble, mazurki, kawki, gołębice, sikory, szpaki, pustułki a nawet sowy i inni skrzydłaci sąsiedzi. Zakładają gniazda w stropodachach, otworach wentylacyjnych oraz we wszystkich szczelinach elewacji, np. za rynnami i rurami spustowymi, pod balkonami i parapetami, pod pokryciem dachów. Wiele innych gatunków zamieszkuje parki, skwery, ogródki działkowe i „chwastowiska”. Wszystkie podlegają ochronie gatunkowej.

Ptaki są cennym ogniwem miejskiego ekosystemu, najskuteczniejszą i bezpieczną bronią przeciwko dokuczliwym owadom, w tym szkodnikom roślin.

Jednak w ostatnich dziesięcioleciach w architekturze i krajobrazie miast zaszły zmiany niekorzystne dla ptaków. Wzmaga się ruch pojazdów, beton i asfalt wypierają tereny zielone. Drzewa, krzewy i trawniki, zbyt intensywnie cięte

i koszone, nie są już wystarczającym schronieniem i spiżarnią. Ptaki rozbijają się o przeszkłone budynki i ekrany ochronne przy drogach. Giną w ocieplanych i remontowanych domach, gdzie niszczone są ich lęgi i siedliska. Nie znajdują miejsc do gniazdowania w nowo powstających, szklanych, „szczelnych” budynkach.

Co możemy zrobić, by z nami zostały?

Brońmy drzew i krzewów, nie pozwólmy kurczyć się enklawom zieleni. Pilnujmy, by remonty budynków odbywały się zgodnie z przepisami – po wcześniejszym wykonaniu ekspertyzy i pod nadzorem ornitologicznym. Zadbajmy, by zniszczone podczas tych prac siedliska były kompensowane powieszonymi na budynkach skrzynkami lęgowymi. Podarujmy też ptakom mieszkania w budkach na drzewach. Dokarmiajmy je zimą, by łatwiej ją mogły przetrwać.

Chrońmy skrzydlatych sąsiadów, są tego warci!

Więcej informacji na temat ochrony ptaków w mieście można znaleźć na stronie: www.nogawlape.org

Czyż (*Carduelis spinus*) – radośnie żółty o tej porze roku, odważny i bojowy, chętnie odwiedza karmniki zaopatrzone w słonecznik i konopie.

Noga w tęgę
razem idziemy przez świat

Styczeń / January

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Grudzień / December 2013

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
24	24	25	26	27	28	29
30	31					

Luty / February

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
						1 2
	3	4	5	6	7	8 9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		
30	31					

Dzwoniec (*Carduelis chloris*) – prawie niewidoczny latem, zimą jest częstym gościem ludzkich siedzib i amatorem ziaren słonecznika.

Noga w tęgę
razem idziemy przez świat

Luty / February

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Styczeń / January

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Marzec / March

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Wróbel (*Passer domesticus*) – nie lubi oddalać się z naszych podwórek i gniazduje prawie wyłącznie w budynkach, gdzie już w marcu rozpoczyna legić.

Marzec / March

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Luty / February

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Kwiecień / April

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Świstunka (*Phylloscopus sibilatrix*) – przylatuje w kwietniu z Afryki ciesząc nas kolorami upierzenia i wibrującym świergotem.

Noga w tapecie
razem idziemy przez świat

Kwiecień / April

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

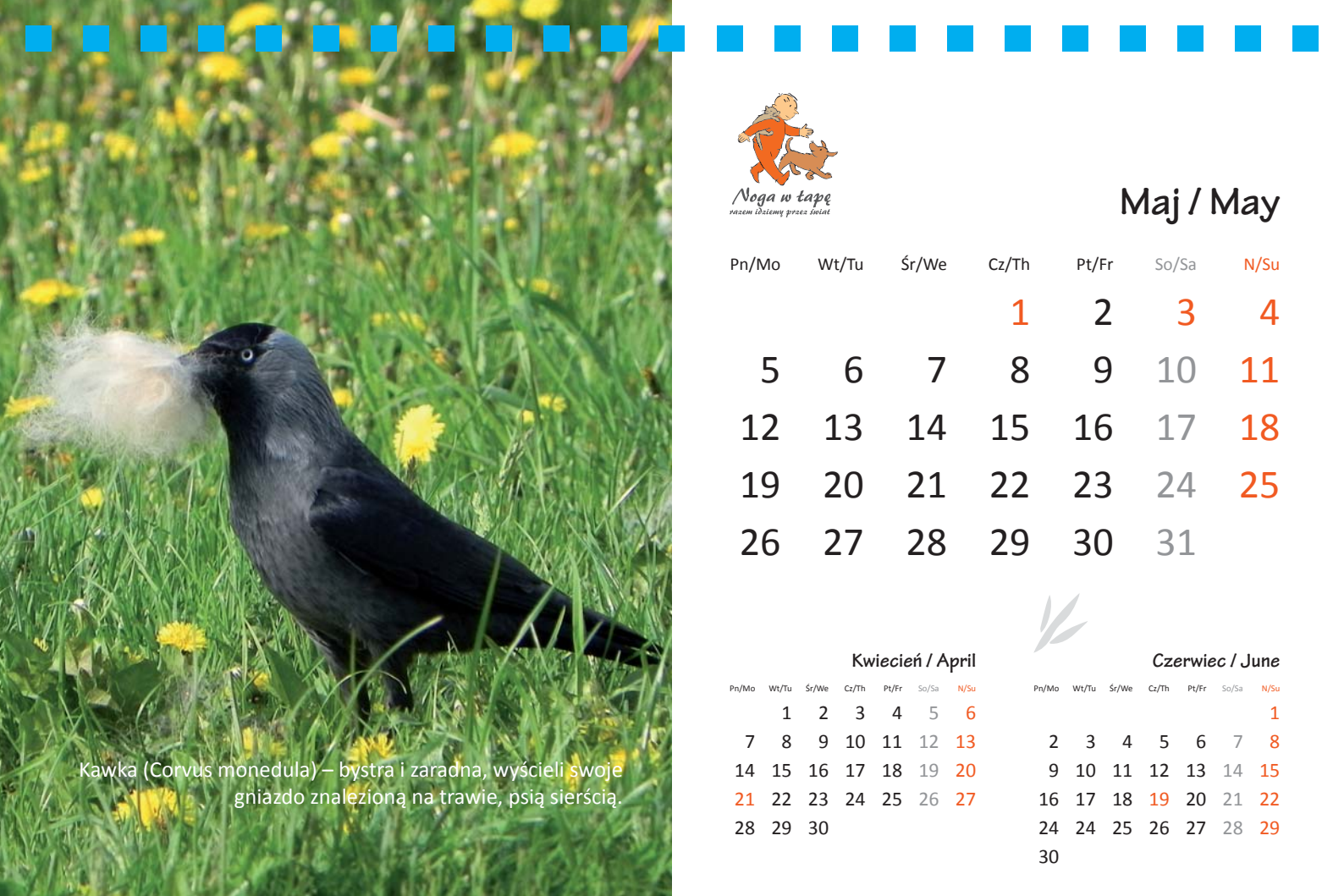

Marzec / March

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Maj / May

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Noga w łapę
razem idziemy przez świat

Maj / May

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Kwiecień / April

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Czerwiec / June

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
24	24	25	26	27	28	29
30						

Kawka (*Corvus monedula*) – bystra i zaradna, wyścieli swoje gniazdo znalezionej na trawie, psią sierścią.

Wrona (*Corvus corone juv.*) – na razie błękitnooki, ufny, niewinny maluch, w przyszłości zajmie ważne miejsce w hierarchii ptasich czyścicieli ludzkich osiedli, ciesząc się zarówno naszym podziwem dla jej inteligencji, jak i niechęcią z powodu drapieżnictwa.

Czerwiec / June

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
24	24	25	26	27	28	29
30						

Maj / May

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Lipiec / July

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Jerzyk (Apus apus juv.) – najlepszy lotnik świata,
 skalne urwiska zamienił na miejskie bloki i kamienice:
 podrośnięte pisklę niecierpliwie wygląda na świat
 z gniazda w szczelinie pod balkonem.

Lipiec / July

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Czerwiec / June

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
24	24	25	26	27	28	29
30						

Sierpień / August

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2 3
	4	5	6	7	8	9 10
	11	12	13	14	15	16 17
	18	19	20	21	22	23 24
	25	26	27	28	29	30 31

Modraszka (*Cyanistes caeruleus*)
– jeden z najmniejszych naszych
ptaszków, lekka i zwinna, jest bardzo
pożyteczna zjadając ogromne ilości
nielubianych przez nas insektów.

Sierpień / August

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Lipiec / July

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Wrzesień / September

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su	
	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	
29	30						

Szpak (*Sturnus vulgaris*) – uwielbiający życie w licznej gromadzie, mistrz dźwięków naśladowczych i wspaniały śpiewak, prezentuje piękne szaty o każdej porze roku.

Noga w tapecie
razem idziemy przez świat

Wrzesień / September

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
	1	2	3	4	5	6
	8	9	10	11	12	13
	15	16	17	18	19	20
	22	23	24	25	26	27
	29	30				

Sierpień / August

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
				1	2	3
	4	5	6	7	8	9
	11	12	13	14	15	16
	18	19	20	21	22	23
	25	26	27	28	29	30

Październik / October

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
			1	2	3	4
	6	7	8	9	10	11
	13	14	15	16	17	18
	20	21	22	23	24	25
	27	28	29	30	31	

Gawron (*Corvus frugilegus*) – eminenca w eleganckim fraku, błyskotliwie inteligentny, mistrzowsko rozwiązuje trudne zadania posługując się przygotowanymi przez siebie narzędziami.

Październik / October

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Wrzesień / September

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Listopad / November

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Jemiołuszka (*Bombus garrulus*) – w sezonie zimowym opuszcza północną strefę tajgi i w wielkich stadach przylatuje do nas na smakowite owoce jarzębiny.

Listopad / November

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Październik / October

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Grudzień / December

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Kos (*Turdus merula*) – w letnie wieczory wyśpiewuje cudowne sonaty, zimą szuka owoców cisu i chętnie korzysta z pomocy człowieka.

Noga w tęgę
razem idziemy przez świat

Grudzień / December

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Listopad / November

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Styczeń / January 2015

Pn/Mo	Wt/Tu	Śr/We	Cz/Th	Pt/Fr	So/Sa	N/Su
					1	2
					3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Fundacja Noga w łapę. Razem idziemy przez świat.

ul. Hawajska 5/9, 02-776 Warszawa

Numer KRS: 0000350788

Konto: 87 2490 0005 0000 4500 5605 8992

- Co roku patrol interwencyjny Fundacji ratuje życie i siedliska licznym ptakom gniazdującym w budynkach.
- Chronimy miejską zieleni.
- Kontrolujemy warunki przedświątecznej sprzedaży żywych karp.
- Bierzemy pod opiekę bezdomne psy i koty, leczymy je, przygotowujemy do adopcji i znajdujemy im dobre domy.
- Nasze teksty o zwierzętach można czytać w lokalnych warszawskich gazetach w rubryce Noga w łapę.

Powędruj z nami Noga w Łapę...

Wejdz: www.nogawlape.org

Napisz: fundacja@nogawlape.org

Zadzwoń: 888 066 402, 518 693 658

Fotografie i teksty: Renata Markowska i Hanna Żelichowska